

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia **12 sierpnia 2020 roku**, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., ponownie, , ustalił wysokość kapitału początkowego J. S. w kwocie 79 221,45 zł.

ZUS przyjął, do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy, przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od 1.01.1988r. do 31.12.1997r. Wskaźnika wysokości podstawy wymiaru – 62,25 % . Współczynnik proporcjonalny – 65,01%. Obliczenie wartości kapitału początkowego : (wysokość 24% kwoty bazowej – 293,01 zł. x 66,01% (współczynnik proporcjonalny) = 190,49 zł., 229 miesiące składowe x 1,3% : 12 x 760 zł. (podstawa wymiaru) = 188,56 Razem: 379,05 zł. Czyli 460,65 zł. x 209 miesięcy (średnie dalsze trwanie życia) = 79 221,45 zł.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego ZUS uwzględnił: okresy składowe : 19 lat 1 miesiąc 5 dni czyli 229 miesięcy;

Do ustalenia wartości kapitału początkowego ZUS nie uwzględnił okresów:

1.06.1971-30.11.1975r., gdyż wnioskodawca nie został zgłoszony do ubezpieczeń społecznych;

17.12.1977r-1.01.1978r. , gdyż wnioskodawca , w tym okresie nie podjął pracy po powrocie z wojska ;

25.04.1991r. – 31.10.1991r. – gdyż wnioskodawca , przebywał na urlopie bezpłatnym.

(decyzja k. 25-26 akta ZUS)

Uznając powyższą decyzję za krzywdzącą, ubezpieczony J. S. , w dniu 11 września 2020 roku, złożył od niej odwołanie, kwestionując, przyjęcie przez ZUS , okresów składowych w wymiarze 229 miesięcy, w sytuacji, gdy, w decyzji z dnia 29.05.2020r. znak (...) -2020 , ZUS przyjął okresy składowe w wymiarze 235 miesięcy (19 lat 7 miesięcy 11 dni; nadto nie uwzględnienie , przy ustaleniu wartości kapitału początkowego okresu 1.06.1971r, 30.11.1975r. – obywania nauki zawodu w Cechu (...);

zastosowanie minimalnego wynagrodzenia za okres: 20.11.1985-31.12.1985r. , oraz 1.01.1986-31.12.1987r. , wnioskując o przyjęcie wynagrodzenia za te okresy, na podstawie , złożonej dokumentacji

(odwołanie – k. 2-6)

W odpowiedzi na odwołanie, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., wniósł o jego oddalenie.

(odpowiedź na odwołanie – k. 8)

Decyzją z dnia **17 sierpnia 2020** znak (...), ZUS ustalił wysokość emerytury J. S. od dnia 1.07.2020r., .

/decyzja k. 44 akt ZUS/

Odwołanie od tej decyzji, w dniu 11.09.2020r. złożył J. S. ; odwołanie stanowi kopię odwołania w sprawie ustalenia kapitału początkowego.

/odwołanie k. 2-6 akt VIII U 2206/20/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 12.10.2020r. ZUS wniósł o oddalenie odwołania

/odpowiedzi ZUS na odwołanie k. 8 akt VIII U 2206/20/

Zarządzeniem z dnia 15.10.2020r. obie sprawy zostały połączone celem łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia .

/zarządzenie k. 11 akt sprawy VIII U 2206/20/

Na rozprawie w dniu 10 marca 2021 roku, bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku, wnioskodawca, działając za pośrednictwem pełnomocnika, poparł oba odwołania, pełnomocnik ZUS zaś wniósł o ich oddalenie.

(e-protokół rozprawy z dn. 10.03.2021r. 00:14:19-00:14:22 płyta CD k. 105)

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

J. S., urodził się (...). Z zawodu jest murarzem .

(bezsporne)

W okresie od 1.06.1971 do 3.11.1975r. wnioskodawca był pobierał naukę zawodu murarza w zakładzie (...) . Nauka zawodu odbywała się w ramach praktyk zawodowych na budowach, codziennie przez ok. 12 godzin ,z wyłączeniem okresu zimowego. Teorii związanej z murowaniem np. z czego składa się zaprawa murarska , analiza wymiarów na planie – odbywała się po godzinach pracy na budowie, w soboty i niedziele, a wykłady w tych kwestiach , prowadzili także, oprócz J. J., inni mistrzowie. Za swoją pracę na budowach , otrzymywał wynagrodzenie .

Właściciel J. J. – zaświadczeniem z dnia 18.IX.1975r. – poświadczył ,ze J. S. – jest – zatrudniony w jego zakładzie od 1.VI.1971r. – „do dnia dzisiejszego” – cytata . W dniu 25.10.1975r. zdał egzamin czeladniczy (zadanie: wykonanie fragmentu muru i tynku , wykonał na ocenę dobrą) .

(**oryginał akt czeladniczych – załączone do akt sprawy**, zeznanie wnioskodawcy e-protokół rozprawy z dn. 10.03.2021r. płyta CD k. 105, kserokopia świadectwa czeladniczego k. 61)

W okresie od 4.02.1976r. do 30.04.1978r. wykonywał prace w (...) w Oddziale (...) Elektroenergetycznych w S.. Po zakończeniu służby wojskowej – **podjął pracę 2.01.1978r.**

/zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z (...) k. 5 akt ZUS, zaświadczenie z dnia 6.02.2020r. k. 6 akt ZUS, akta osobowe – załączone do akt sprawy , poświadczenie nadesłania akt osobowych k. 85//

Służbę wojskową wnioskodawca odbył w okresie od 18.02.1976 do **16.12.1977r.**

/książeczka wojskowa k. 26,27 akt ZUS/

W okresie od 1.05.1978r. do 30.11.1985r. prowadził działalność gospodarczą .

/okoliczność bezsporna, nadto poświadczenie ZUS k. 32 akt ZUS/

W okresie **20.11.1985-31.01.1992r**, był zatrudniony w Odlewni (...) w K., jako murarz, w pełnym wymiarze czasu pracy. Składniki wynagrodzenia: płaca zasadnicza według stawki osobistego zaszeregowania plus premia uznaniowa .

Stawki postojowe na podstawie angaży:

od 20.11. 1985r. do 31.12.1987r. – 79 zł. za godzinę ,

od 1.01.1986r. – 81 zł. za godzinę

od 2.05.1986r. – 85 zł. za godzinę,

od 1.07.1987r. – 99 zł. za godzinę, [**do 31.12.1987r.**]

Składnikiem wynagrodzenie była premia.

Brak , w aktach sprawy, regulaminów wynagradzania i premiowania, brak Układu Zbiorowego Pracy.

Brak potwierdzenia wynagrodzeń, uzyskanych przez wnioskodawcę, za wnioski racjonalizatorskie w 1989r. , w przedstawionych do akt sprawy i do akt ZUS – listach zarobkowych za 1998r.

Na podstawie list płac , ZUS uwzględnił wynagrodzenia za wnioski racjonalizatorskie w 1990r.

W okresie 25.04.91-31.10.1991r. wnioskodawca korzystał z urlopu bezpłatnego.

(kserokopia , poświadczona za zgodność z oryginałem, akt osobowych z Odlewni (...) w K. k. k. 19 66, 78-83, wniosek o urlop bezpłatny, zaakceptowany przez przełożonych, k. 19 , poświadczone za zgodność (przez Archiwum Zakładowe) angaże k. 43-49, świadectwo pracy k. 7 akt ZUS, zaświadczenie k. 9 akt ZUS, kserokopie: kart zasiłkowych k. 8, 9, list płac 10-15 akt ZUS, zeznania wnioskodawcy – e protokół rozprawy z dnia 10.03.2021r. , płyta CD k. 105)

Za okres od 1.10.1988r. ZUS uwzględnił wynagrodzenia, z Odlewni (...) , na podstawie kart zarobkowych.

/okoliczność bezsporna/

W dniu 29.05.2020 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ł. wydał decyzję o ustaleniu **kapitału początkowego** dla J. S.. Wysokość kapitału na dzień 1 stycznia 1999 roku **wynosiła 70 106,96 zł**, zaś wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, obliczony z 10 kolejnych lat kalendarzowych : 1.01.1989-31.12.1998r. wynosił **45,21 %**,

(decyzja k. 36 akta ZUS)

Ubezpieczony nie zaskarżył powyższej decyzji.

(bezsporne)

Zaskarżoną decyzją z dnia **12 sierpnia 2020 roku**, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., ponownie, , ustalił wysokość kapitału początkowego J. S. w kwocie **79 221,45 zł**.

ZUS przyjął, do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy, przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od 1.01.1988r. do 31.12.1997r. Wskaźnika wysokości podstawy wymiaru – 62,25 % . Współczynnik proporcjonalny – 65,01%. Obliczenie wartości kapitału początkowego : (wysokość 24% kwoty bazowej – 293,01 zł. x 66,01% (współczynnik proporcjonalny) = 190,49 zł., 229 miesiące składowe x 1,3% : 12 x 760 zł. (podstawa wymiaru) = 188,56 Razem: 379,05 zł. Czyli 460,65 zł. x 209 miesięcy (średnie dalsze trwanie życia) = 79 221,45 zł.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego ZUS uwzględnił: okresy składowe : 19 lat 1 miesiąc 5 dni czyli 229 miesięcy;

Do ustalenia wartości kapitału początkowego ZUS nie uwzględnił okresów:

1.06.1971-30.11.1975r., gdyż wnioskodawca nie został zgłoszony do ubezpieczeń społecznych;

17.12.1977r-1.01.1978r. , gdyż wnioskodawca , w tym okresie nie podjął pracy po powrocie z wojska ;

25.04.1991r. – 31.10.1991r. – gdyż wnioskodawca , przebywał na urlopie bezpłatnym.

(decyzja k. 25-26 akta ZUS)

Sąd , w postanowieniu z dnia 20 stycznia 2021 r., zobowiązał ZUS, do hipotetycznego wyliczenia kapitału początkowego wnioskodawcy , ponownie ustalonego decyzją ZUS z dnia 12.08.2020r. , z przyjęciem, do

ustalenia podstawy wymiaru , dochodu, stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne – w najkorzystniejszym wariantcie : z, wybranych lat z okresu ubezpieczenia -

z uwzględnieniem udokumentowanych wynagrodzeń

oraz z przyjęciem wynagrodzenia z : Odlewni (...) (gdzie wnioskodawca była zatrudniona w okresie 20.11.1985-31.01.1992r.) , na podstawie angaży:

postojowe na podstawie angaży:

od 20.11. 1985r. do 31.12.1987r. – 79 zł. za godzinę ,

od 1..01.1986r. – 81 zł. za godzinę

od 2.05.1986r. – 85 zł. za godzinę,

od 1.07.1987r. – 99 zł. za godzinę, [**do 31.12.1987r.**]

uwzględnieniem normatywnego, obowiązującego w tych okresach, wymiaru czasu pracy

(postanowienie k. 92 odwr. , płyta CD k. 93)

Pismem z dnia 8.03.2021r., ZUS podał, że uwzględniając wynagrodzenia z list płac, przekazanych przez Archiwum do Sądu, oraz angaże ze stawką godzinową , ZUS obliczył, na tej podstawie

wynagrodzenie za 1985r. w wysokości 139908 zł.,

za rok 1986r. wynagrodzenie w kwocie – (...),

za rok 1987r. wynagrodzenie w kwocie – 216070 zł. ,

obliczony, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru – 63,72% .

(pismo ZUS k. 99)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów, załączonych do akt sprawy, dokumentów zawartych w aktach organu rentowego, zeznaniach wnioskodawcy . Sąd dał wiarę zeznaniom wnioskodawcy , w zakresie obejmującym jego aktywność w zakładzie murarskim J. J.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego odwołania wnioskodawcy od obu zaskarżonych decyzji, są zasadne **w części**.

Zgodnie z treścią **art. 174 ust. 1** ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1270), kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Natomiast, zgodnie z ust. 2 tego przepisu, przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6,

2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,

3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

W myśl ust. 3 w/w przepisu podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się, przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

Według ust. 3b w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 października 2013 roku (w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 21 czerwca 2013 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych), jeżeli okres wskazany do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego obejmuje rok kalendarzowy, w którym ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu społecznym na podstawie przepisów prawa polskiego jedynie przez część miesięcy tego roku, do obliczenia stosunku sumy kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3, w okresie tego roku do przeciętnego wynagrodzenia, przyjmuje się sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, ogłoszonego za ten rok kalendarzowy, odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu.

Natomiast w myśl ust. 7 analizowanego przepisu, do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku. Ustęp 8 powyższego przepisu stanowi, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 % tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego, osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku.

Zgodnie, natomiast, z treścią ust. 8, przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24% tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego, osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku, według wskazanego w nim wzoru.

W związku z treścią, zacytowanych przepisów, można stwierdzić, iż kwota kapitału początkowego zależy od długości udowodnionych okresów składkowych i nieskładkowych przebytych przed 1 stycznia 1999 rokiem, podstawy wymiaru oraz współczynnika proporcjonalnego do wieku ubezpieczonego, który służy do obliczenia tzw. części socjalnej.

W myśl art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego, wynoszącego co **najmniej 65 lat dla mężczyzn**, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

W rozpoznawanej sprawie, wnioskodawca kwestionując, przyjęcie przez ZUS, okresów składkowych w wymiarze 229 miesięcy, w sytuacji, gdy, w decyzji z dnia 29.05.2020r. znak (...)–2020, ZUS przyjął okresy składkowe w wymiarze 235 miesięcy (19 lat 7 miesięcy 11 dni); nadto nie uwzględnienie, przy ustaleniu wartości kapitału początkowego okresu 1.06.1971r, 30.11.1975r. – obywania nauki zawodu w Cechu (...), nadto zastosowanie minimalnego wynagrodzenia za okres: 20.11.1985-31.12.1985r. , oraz 1.01.1986-31.12.1987r. , wnioskując o przyjęcie wynagrodzenia za te okresy, **na podstawie, złożonej dokumentacji.**

W toku niniejszego postępowania, Sąd, Sąd, w postanowieniu z dnia 20 stycznia 2021 r., zobowiązał ZUS, do hipotetycznego wyliczenia kapitału początkowego wnioskodawcy, ponownie ustalonego decyzją ZUS z dnia 12.08.2020r., z przyjęciem, do ustalenia podstawy wymiaru, dochodu, stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne – w najkorzystniejszym wariantcie : z, wybranych lat z okresu ubezpieczenia -

z uwzględnieniem udokumentowanych wynagrodzeń

oraz z przyjęciem wynagrodzenia z : Odlewni, na podstawie angaży:

postojowe na podstawie angaży, z uwzględnieniem normatywnego, obowiązującego w tych okresach, wymiaru czasu pracy:

od 20.11. 1985r. do 31.12.1987r. – 79 zł. za godzinę ,

od 1.01.1986r. – 81 zł. za godzinę

od 2.05.1986r. – 85 zł. za godzinę,

od 1.07.1987r. – 99 zł. za godzinę, [**do 31.12.1987r.**], albowiem , od dnia 1.01.1988r. za okres do końca zatrudnienia w Odlewni (...), ZUS uwzględnił wynagrodzenia, z Odlewni (...), na podstawie kart zarobkowych. I ten element, nie był kwestionowany przez wnioskodawcę.

Z dokonanych ustaleń wynika, że pismem z dnia 8.03.2021r., ZUS podał, że uwzględniając wynagrodzenia z list płac, przekazanych przez Archiwum do Sądu, oraz angaże ze stawką godzinową , ZUS obliczył, na tej podstawie

wynagrodzenie za 1985r. w wysokości 139908 zł.,

za rok 1986r. wynagrodzenie w kwocie – (...),

za rok 1987r. wynagrodzenie w kwocie – 216070 zł. ,

obliczony, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru – 63,72% .

Sąd zważył, że zgodnie z § 21 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i (Dz. U. Nr 237 poz. 1412) środkiem dowodowym, stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie, którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Wskazana tu regulacja, wyrażona, także, w poprzednio obowiązującym Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10 poz. 49 ze zm.) wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza to jednak, aby wysokość uzyskiwanego uposażenia nie mogła być wskazana i w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków – aczkolwiek, wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego (tak m. in. SN w wyroku z 25.07.1997 r. - II UKN 186/97, OSNAP 1998/11/324 a także SA w Warszawie wyrok z dnia 4.03.1997r. - III AUa 105/97, Apel. W-wa 1997/2/7 SA w Rzeszowie z dnia 27.06.1995 - III Aur 177/95, OSA 1996/10/32, czy SA w Białymstoku III Aur 294/93, PS - wkład. 1994/3/6).

Należy podkreślić, iż Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych nie jest związany ograniczeniami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi, co wynika z treści art. 473 k.p.c. i sprawia, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane i ich dopuszczenie za celowe.

Wysokości wynagrodzenia lub danego składnika wynagrodzenia nie można ustalać w sposób przybliżony, ale pewny, na podstawie konkretnego dokumentu bądź jego kopii, który zachował się w dokumentacji osobowej ubezpieczonego. **Chodzi tutaj o umowy pracę czy angaże, w których zawarte są dane, dotyczące wynagrodzenia.** W takim wypadku, uwzględnić można składniki wynagrodzenia, które są pewne, wypłacane były w danym okresie, stałe i w określonej wysokości (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 r., III AUa 1555/11, LEX nr 1113058).

Z dokonanych ustaleń wynika, że w okresie od 1.06.1971 do 3.11.1975r. wnioskodawca był pobierał naukę zawodu murarza w zakładzie (...). Nauka zawodu odbywała się w ramach praktycznej - nauki zawodu na budowach, codziennie przez ok. 12 godzin dziennie , z wyłączeniem okresu zimowego. Teoria, związana z murowaniem np. z czego składa się zaprawa murarska , analiza wymiarów na planie – przedstawiana była po godzinach pracy na budowie, w soboty i niedziele, a wykłady w tych kwestiach , prowadzili także, oprócz J. J., inni mistrzowie. Właściciel zakładu murarskiego, J. J. – zaświadczeniem z dnia 18.IX.1975r. – poświadczył ,ze J. S. – jest – zatrudniony w jego zakładzie od 1.VI.1971r. – „do dnia dzisiejszego” – cytat . W dniu 25.10.1975r. zdał egzamin czeladniczy (zadanie: wykonanie fragmentu muru i tynku , wykonał na ocenę dobrą).

Uwzględniając ten okres do stażu ubezpieczeniowego, Sąd miał na uwadze, że w odniesieniu do zatrudnienia młodocianych **w okresie po dniu 8.05.1945r. a przed 1.01.1975r. , zastosowanie ma dekret z dnia 2 sierpnia 1951r. o pracy i szkoleniu zawodowym młodocianych w zakładach pracy (Dz. U nr 41 poz. 311 ze zm.) oraz** , wydane z upoważnienia tego dekretu **rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12.04.1952r. (Dz. U nr 21 poz. 135) , a także przepisy Ustawy z dnia 2.07.1958r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy oraz wstępnym stażu pracy (Dz. U nr 45, poz. 226 ze zm.) - art. 4, art. 9 oraz art. 10.**

Zgodnie z treścią art. 3 ust. 1 tej ustawy – młodociani mogą być zatrudnieni w zakładach pracy tylko w celu nauki zawodu , przyuczenia do określonej pracy (...) Stosownie do treści art. 9 ust.1 , zakład pracy, przyjmując młodocianego na naukę zawodu w celu przyuczenia do określonej pracy (...) jest obowiązany zawrzeć z nim, na piśmie, umowę określającą zawód albo rodzaj pracy , w jakim będzie szkolony, czas trwania nauki oraz zasadnicze obowiązki młodocianego. **Art. 10 tej ustawy stanowi, że okresy nauki zawodu (...) są okresami zatrudnienia. Czas nauki, w zakresie kształcenia zawodowego, wlicza się do czasu pracy młodocianych łącznie w wymiarze 18 godzin tygodniowo.**

Wprawdzie wnioskodawca nie przedłożył umowy o indywidualną naukę zawodu, ale z akt czeladniczych (i z osobowego źródła dowodowego – z zeznań wnioskodawcy)– wprost wynika , że wnioskodawca pracował w zakładzie murarskim J. J., czyli w sposób praktyczny i **tylko – praktyczny** – świadczył pracę , a wiedzę teoretyczną pozyskiwał od praktyków zawodu – mistrza J. J. i innych mistrzów zawodu, na marginesie, także czasowym, pracy w zakładzie. To , ze wnioskodawca nie zadbał o, ewentualne, podpisanie umowy o naukę zawodu, jest usprawiedliwione poziomem wiedzy i przygotowaniem edukacyjnym - o czym świadczą : m.in złożony do Izby Rzemieślniczej - wniosek z dnia 19.11.1975r. (po ukończeniu – nauki zawodu w Zakładzie (...) J.) o przyjęcie do Technikum Mechanicznego . **Lektura tego wniosku implikuje uprawnioną tezę, że - w okresie 1971 1975 w ramach nauki zawodu (bo to wynika z akt czeladniczych) wnioskodawca nie posiadał – pogłębionej wiedzy teoretycznej [akta czeladnicze , załączone do akt sprawy] .**

Także , choć z 1991r. wniosek o urlop bezpłatny w Odlewni (...). Implikacja – taka sama.

Bezsporne jest , zdaniem Sądu , że wnioskodawca w okresie 1.06.1971- 3.11.1975r. – tylko pracował w ramach nauki zawodu. I za swoją pracę otrzymywał wynagrodzenie.

Z dokonanych ustaleń wynika, że w okresie od 4.02.1976r. do 30.04.1978r. wykonywał prace w (...) w Oddziale (...) Elektroenergetycznych w S.. Po zakończeniu służby wojskowej – **podjął pracę 2.01.1978r.**

Służbę wojskową wnioskodawca odbył w okresie od 18.02.1976 do **16.12.1977r.**

Uwzględniając okres od 17.12.1977r. do 1.01.1978r. Sąd miał na uwadze, zgodnie z art. **106 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 21 listopada 1967 r.** o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. z dnia 29 listopada 1967 r., nr 44, poz. 220) w jego brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 1974 roku zakład pracy, który zatrudniał pracownika w dniu powołania do zasadniczej lub okresowej służby wojskowej, jest obowiązany zatrudnić go na poprzednio zajmowanym stanowisku lub na stanowisku równorzędnym pod względem rodzaju pracy oraz zaszeregowania osobistego, **jeżeli w ciągu 30 dni od dnia zwolnienia z tej służby pracownik zgłosił swój powrót do zakładu pracy w celu podjęcia zatrudnienia.** Niezachowanie tego terminu, powoduje wygaśnięcie stosunku pracy, chyba że niezachowanie terminu nastąpiło z przyczyn niezależnych od pracownika. Natomiast, zgodnie z brzmieniem cytowanego przepisu, od dnia 1 stycznia 1975 roku, zakład pracy, który zatrudniał pracownika w dniu powołania do zasadniczej lub okresowej służby wojskowej, jest obowiązany zatrudnić go na poprzednio zajmowanym stanowisku lub na stanowisku równorzędnym pod względem rodzaju pracy oraz zaszeregowania osobistego, jeżeli w ciągu 30 dni od dnia zwolnienia z tej służby pracownik zgłosił swój powrót do zakładu pracy w celu podjęcia zatrudnienia. Niezachowanie tego terminu powoduje wygaśnięcie stosunku pracy, chyba że niezachowanie terminu nastąpiło z przyczyn niezależnych od pracownika.

A wnioskodawca powrócił do pracy 2.01.1978r. , a wiec przed upływem 30 dni od ustania służby wojskowej (16.12.1977r.)

Z dokonanych ustaleń wynika, że, w okresie **20.11.1985-31.01.1992r**, był zatrudniony w Odlewni (...) w K., jako murarz, w pełnym wymiarze czasu pracy. Składniki wynagrodzenia: płaca zasadnicza według stawki osobistego zaszeregowania plus premia uznaniowa .

Stawki postojowe na podstawie angaży:

od 20.11. 1985r. do 31.12.1987r. – 79 zł. za godzinę ,

od 1..01.1986r. – 81 zł. za godzinę

od 2.05.1986r. – 85 zł. za godzinę,

od 1.07.1987r. – 99 zł. za godzinę, [**do 31.12.1987r.]**

Składnikiem wynagrodzenie była premia.

Wnioskodawca nie złożył regulaminów wynagradzania i premiowania, brak Układu Zbiorowego Pracy.

Wnioskodawca nie złożył potwierdzenia wynagrodzeń uzyskanych przez wnioskodawcę za wnioski racjonalizatorskie w 1989r.

Z dokonanych ustaleń wynika, że na podstawie list plac , ZUS uwzględnił wynagrodzenia za wnioski racjonalizatorskie w 1990r.

W okresie 25.04.91-31.10.1991r. wnioskodawca korzystał z urlopu bezpłatnego .

Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Stanowisko takie zawarł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996r. sygn. akt I CKU 45/96 (opubl. OSNC z 1997r., z.6-7, poz.76). Podobnie, w wyroku z 7 października 1998 r., II UKN 244/98, OSNAPiUS 1999, nr 20, poz. 662, Sąd Najwyższy stwierdził nawet, że od 1 lipca 1996 r. nastąpiło zniesienie zasady odpowiedzialności sądu za wynik postępowania dowodowego, także w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Podobny pogląd zaprezentował Sąd Apelacyjny w Łodzi, w uzasadnieniu wyroku z dnia 15 marca 2006 roku, zapadłego w sprawie o sygnaturze akt III AUa 1096/05, wskazując, iż ujemne konsekwencje, związane z trudnościami w dokumentowaniu wysokości wynagrodzeń z lat odległych, nie powinny obciążać wyłącznie ubezpieczonych, jednakże nie można również odpowiedzialności za taki stan rzeczy przenosić wyłącznie na Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ustawowym wymogiem jest bowiem wykazanie przez ubezpieczonego konkretnych kwot otrzymanych przez niego zarobków, jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe lub ubezpieczenie społeczne, przy czym nie może istnieć tu żaden stan niepewności co do wysokości.

I wnioskodawca , na podstawie załączonej dokumentacji płatniczej, udowodnił otrzymywane wynagrodzenia zasadnicze – według stawki zaszeregowania .

W odniesieniu do decyzji z dnia 17.08.2020r. Sąd zważył, że na podstawie **art. 26 cyt.** Ustawy:

1. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183.

2. Wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach.

3. Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach.
4. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśl ust. 2.
5. Tablice, o których mowa w ust. 4 są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego, z uwzględnieniem ust. 6.
6. Jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn.

Składnikiem ustalenia wysokości emerytury jest kwota kapitału początkowego . Wobec , powyżej omówionego uwzględnienia do ustalenia wysokości kapitału początkowego, składników, Sąd ustalił nową wysokość kapitału początkowego na dzień 1.01.1999r. - na kwotę 80 151,50 zł.

Wobec powyższego, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł, jak punkcie I i II sentencji wyroku.

Na podstawie art. 477¹⁴ & 1 k.p.c. Sąd, w punkcie III wyroku, oddalił odwołanie w zakresie:

- żądania uwzględnienia wynagrodzenia za wnioski racjonalizatorskie w 1989rok, albowiem , w przedstawionych do akt sprawy i do akt ZUS – listach płac za 1989r. brak potwierdzenia wynagrodzeń, uzyskanych przez wnioskodawcę, za wnioski racjonalizatorskie w 1989r. , a na podstawie list płac za 1990 rok, ZUS uwzględnił wynagrodzenia za wnioski racjonalizatorskie w 1990r.

- uwzględnienia okresu urlopu bezpłatnego , albowiem urlop bezpłatny jest przerwą w wykonywaniu pracy , udzielony na pisemny wniosek pracownika. Za okres pozostawania na urlopie bezpłatnym , nie przysługuje pracownikowi wynagrodzenie. I ten okres, **nie podlega** wliczeniu do okresu zatrudnienia , od którego zależą uprawnienia pracownicze ani uprawnienia do świadczeń pieniężnych.

O kosztach zastępstwa procesowego, Sąd orzekł, w punkcie IV wyroku, na podstawie art. 98 k.p.c . Wysokość ustalił na podstawie **& 9 ust. 2** Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U z 2016 poz. 1668)

VIII U 2205/20

Dnia 25 marca 2021roku

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku zraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS , wyrażając zgodę na wypożyczenie akt